

DECIZIE

16 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit,
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecători

Tatiana Vieru

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

examinînd recursurile declarate de către Zernaev Vadim, Sopova Larisa și Capșa Alexandru,

în cauza civilă la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Veclin-Com” – Ciobanu Lilian privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolubil,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2017, prin care a fost admisă cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Veclin-Com” – Ciobanu Lilian privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolubil,

c o n s t a t ă:

La 03 martie 2017, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Veclin-Com” – Ciobanu Lilian a depus cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolubil.

În motivarea cererii a invocat că la 17 octombrie 2011, SRL „Chirmula Prim” a depus în instanța de judecată cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Veclin-Com”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2011, a fost admisă spre examinare cererea dată, iar prin hotărîrea aceleiași instanțe din 27 ianuarie 2012, a fost intentat procesul de insolabilitate față de SRL „Veclin-Com”, în calitate de administrator al insolabilității fiind numit Cuculescu Corneliu.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2013, a fost intentată procedura falimentului, prin valorificarea și lichidarea masei debitoare față de SRL „Veclin-Com”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2014, a fost admisă cererea de demisie a lichidatorului debitorului Cuculescu Corneliu și numit în funcția dată Ciobanu Lilian.

La 04 iulie 2016, la adunarea comitetului creditorilor, s-a decis atragerea la răspundere subsidiară solidară a membrilor organelor de conducere a debitorului.

Consideră că membrii organelor de conducere în cazul incapacității de plată urmau să depună cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Veclin-Com”.

Sușține că în cazul dacă membrii organelor de conducere au admis diverse încălcări pentru a admite o stare a incapacității de plată a SRL „Veclin-Com” urmează să suporte atât cheltuielile procesului de insolvență cât și creanțele ce nu au fost stinse în cadrul procedurii, din următoarele.

Reține că prin ordonanța organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție din 30 decembrie 2014, s-a stabilit că SRL „Veclin-Com” la 22 februarie 2008, a solicitat de la SA „Banca Comercială Română”, acordarea unui credit în valoare de 1500000 euro, pentru procurarea utilajului necesar construcțiilor de imobile. Asigurarea rambursării creditului s-a efectuat prin instituirea ipotecii asupra bunului imobil din mun. Chișinău, str. P. Rareș, 36 și gajarea utilajului care urma a fi procurat. Mijloacele financiare în sumă de 1780000 euro au fost transferate companiei germane „FRIMEX Handels GmbH”.

Ulterior, prin scrisoarea din 05 februarie 2008, SRL „Veclin-Com” a solicitat companiei „FRIMEX Handels GmbH”, transferarea sumei de 1673000 euro în conturile companiei off-shore „WEISMEN” LLP, deschise la Reitumu Banka, or. Riga, gestionată de Vladimir Cecoi.

Relevă că la 20 aprilie 2016, a solicitat Băncii Naționale a Moldovei un raport cu privire la afilierea și activitatea în comun a SRL „Veclin-Com” cu alți agenți economici, inclusiv persoane fizice.

Conform raportului parvenit de la BNM, SRL „Veclin-Com”, SRL „Opriola”, SRL „Vegnit Com”, SRL „Transvicex” și Oprea Oleg au acționat în comun, fiind expuse la același risc. Conform raportului menționat, administratorul companiei off-shore „WEISMEN” LLP, Vladimir Cecoi, era fondator al SRL „Vignit Com” având cota socială în mărime de 99,9355. Totodată, Cecoi Vladimir a fost fondator al SRL „Veclin-Com” în perioada 19 august 2004 - 12 februarie 2008.

Prin urmare, reține că la 05 februarie 2008, Vladimir Cecoi, administratorul companiei off-shore „WEISMEN” LLP pe contul căreia a fost transferată suma de 1673000 euro, era fondator al SRL „Veclin-Com” cu cota socială în mărime de 50%.

Consideră lichidatorul că din acțiunile descrise supra este evident că acestea au fost îndreptate intenționat și conștient în vederea diminuării activelor companiei, însușirea de mijloace bănești provenite din credite contractate pentru utilizarea ulterioară a acestora în scopuri personale. Totodată prin acțiunile ilicite ale organelor de conducere și membrilor SRL „Veclin-Com”, au fost prejudiciați creditorii în mărimea creanțelor validate, or, prin utilizarea creditului în alte scopuri de cât cel pentru care a fost acordat, organele de conducere a debitorului în persoana administratorului Zernaev Vadim și a asociaților Neaga Vladimir și Cecoi Vladimir au avut intenția și scopul direct de a însuși mijloacele bănești în scopuri personale, cauzând astfel, incapacitatea de plată a debitorului.

Suplimentar invocă lichidatorul că la 12 februarie 2008, au fost operate modificări în actele de constituire ale SRL „Veclin-Com”, iar asociat unic a devenit Sopova Larisa, iar la 24 martie 2008 au fost efectuate noi modificări și redistribuite părțile sociale, Sopova Larisa - 0,18% și SC „Crasigal” SRL - 99,82%. Iar, la 13 octombrie 2008, asociat unic al SRL „Veclin-Com”, a devenit SRL „Primaautosport” și la 02 februarie 2009, asociat unic al debitorului a devenit Capșa Alexandru.

Reține lichidatorul că asociații societății, la momentul înregistrării modificărilor în actele de constituire, au preluat atât drepturile debitorului, cât și obligațiile societății, făcându-se responsabili pentru neexecutarea obligațiilor.

Invocă că la solicitarea acordării creditului, SRL „Veclin-Com” a prezentat contractul de vânzare-cumpărare a utilajului încheiat cu 05 februarie 2008 cu firma nerezidentă „FRIMEX Handels GmbH”. Persoanele din conducerea societății, devenind membri ai societății, au cunoscut despre situația economico-financiară a întreprinderii și despre faptul transferării mijloacelor bănești obținute din creditul acordat de „Banca Comercială Română” SA pentru procurarea utilajului, în contul altor companii și despre faptul că contractul menționat nu a fost executat. Prin urmare, scopul pentru care a fost acordat creditul nu a fost atins, activitatea economică a societății a fost încetată din cauza imposibilității de a continua lucrările de construcție.

Menționează că debitorul s-a eschivat de la obligațiile sale stabilite prin lege, din motiv că, cunoscând despre situația economică a întreprinderii și despre faptul că creditele în mod abuziv au fost utilizate în alte scopuri decât cel pentru care a fost eliberat, nu a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență. Cererea introductivă a fost depusă ulterior de creditorul „Chirmula-Prim” SRL la 17 octombrie 2011, o perioadă ce depășește perioada când debitorul a intrat în incapacitatea de plată.

Totodată reține lichidatorul că atât documentele contabile cât și alte informații pe suport de hârtie sau electronic (disc, stic de memorie) care au fost solicitate de la debitor pentru a-i fi transmise, nu au fost găsite.

Solicită lichidatorul SRL „Veclin-Com” - Ciobanu Lilian încasarea în mod solidar din contul membrilor organelor de conducere a debitorului, și anume: Cecoi Vladimir, Zernaev Vadim, Neaga Vladimir, Sopova Larisa, Capșa Alexandru, SRL „Crasigal” și SRL „Primaautosport” în beneficiul debitorului SRL „Veclin-Com” a creanțelor neacoperite a creditorilor din tabelul definitiv consolidat a SRL „Veclin-Com” a sumei de 194 787 843, 53 lei și a cheltuielilor procesului de insolvență în mărime de 12 500 lei și a onorariului fix aprobat de Adunarea creditorilor în sumă de 5000 lei.

La 24 martie 2017 lichidatorul SRL „Veclin-Com” - Ciobanu Lilian a depus cerere de concretizare solicitând încasarea în mod solidar din contul membrilor organelor de conducere a debitorului și anume Cecoi Vladimir, Zernaev Vadim, Neaga Vladimir, Sopova Larisa, Capșa Alexandru, SRL „Crasigal” și SRL „Primaautosport” în beneficiul debitorului SRL „Veclin-Com” a creanțelor neacoperite a creditorilor din tabelul definitiv consolidat a debitorului în mărime de 194 787 843, 53 lei și a cheltuielilor procesului de insolvență în mărime de 110 832 lei, dintre care 12 500 lei cheltuieli ale procesului de insolvență, și remunerația lichidatorului pentru perioada 23 decembrie 2014 – 12 august 2016 în sumă de 98 332 lei (f.d.24).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2017, a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Veclin-Com” - Ciobanu Lilian.

S-a încasat în mod solidar de la Cecoi Vladimir, Zernaev Vadim, Neaga Vladimir, Sopova Larisa, Capșa Alexandru, SRL „Crasigal” și SRL „Primautosport” în beneficiul SRL „Veclin-Com” suma creanțelor neacoperite a creditorilor din tabelul definitiv a SRL „Veclin-Com” în sumă de 194 787 843,53 lei și cheltuielile procesului de insolabilitate în sumă de 12 500 lei (f.d. 141-148). Curtea de Apel Chișinău la 20 iulie 2017 a expediat copia hotărârii în adresa părților (f.d. 149).

La 20 iunie 2017, 13 iulie 2017 și la 09 august 2017, Sopova Larisa a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2017, solicitând casarea acesteia cu remiterea pricinii la rejudecare.

La 28 iunie 2017, la 18 iulie 2017, la 31 iulie 2017 și la 03 august 2017 Zernaev Vadim a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2017, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea lichidatorului debitorului privind atragerea la răspundere subsidiară a lui, ca fiind neîntemeiată și tardivă.

La 24 iulie 2017, Capșa Alexandru a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolabilitate, solicitând modificarea acesteia prin excluderea lui din cercul persoanelor care poartă răspundere patrimonială în mod solidar în prezenta cauză civilă.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Luând în considerație faptul că hotărârea instanței de insolabilitate a fost pronunțată în absența participanților procesului, termenul de declarare a recursului se v-a calcula din momentul recepționării actului judecătoresc contestat.

Or, conform art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Astfel, prin prisma normei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Zernaev Vadim, Sopova Larisa și Capșa Alexandru, sunt depuse în termen.

În motivarea cererii de recurs Sopova Larisa a invocat că lichidatorul nu a probat prin nicio formă faptul că creditele au fost folosite în scopuri personale.

Recurentul Zernaev Vadim reține că din 25 august 2009 a demisionat din funcția de administrator al SRL „Veclin Com”, astfel nu-i poate fi imputată răspunderea pentru acțiunile/inacțiunile debitorului.

Mai menționează Zernaev Vadim că despre potențialele încălcări comise de organele de conducere ale SRL „Veclin Com” se cunoștea încă la 30 aprilie 2010, când a fost pornită urmărirea penală după semnele infracțiunii prevăzute de art. 238 Codul penal. Prin urmare, din 30 aprilie 2010 și pînă la data depunerii cererii privind atragerea la răspundere subsidiară au trecut un termen de 7 ani.

Recurentul Capșa Alexandru menționează că acțiunile ce au dus la insolvența SRL „Veclin Com” s-au produs pînă la momentul când el a devenit asociat, respectiv lui nu-i poate fi imputată răspunderea de rînd cu ceilalți membri ai debitorului.

La 25 iulie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților cererile de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 11 august 2017, lichidatorul SRL „Veclin Com” Lilian Ciobanu a depus referință prin care a solicitat respingerea recursurilor declarate de către Sopova Larisa, Zernaev Vadim și de către Capșa Alexandru ca fiind neîntemeiate.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursurile, de a casa hotărârea instanței de insolabilitate și a restitui pricina spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată, din următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Lichidatorul SRL „Veclin-Com” Ciobanu Lilian s-a adresat în instanța de judecată cu cerere prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolabil cu încasarea în mod solidar a creanțelor nestinse în sumă de 194 787 843, 53 lei din contul lui Cecoi Vladimir, Zernaev Vadim, Neaga Vladimir, Sopova Larisa, Capșa Alexandru, SRL „Crasigal” și SRL „Primautosport”, inclusiv și a cheltuielilor procesului de insolabilitate și onorariul fix al lichidatorului (f.d. 2-7).

Ulterior, lichidatorul SRL „Veclin-Com” Ciobanu Lilian a depus cerere de concretizare a cerințelor solicitând încasarea în mod solidar din contul membrilor organelor de conducere a debitorului și anume Cecoi Vladimir, Zernaev Vadim, Neaga Vladimir, Sopova Larisa, Capșa Alexandru, SRL „Crasigal” și SRL „Primautosport” în beneficiul debitorului SRL „Veclin- Com” a creanțelor neacoperite a creditorilor din tabelul definitiv consolidat a debitorului în mărime de 194 787 843, 53 lei și a cheltuielilor procesului de insolabilitate în mărime de 110 832 lei, dintre care 12 500 lei cheltuieli ale procesului de insolabilitate, și remunerația lichidatorului pentru perioada 23 decembrie 2014 – 12 august 2016 în sumă de 98 332 lei (f.d.24).

Fiind investită cu acțiunea în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acesteia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de insolabilitate, premature, rezultate din examinarea insuficientă a circumstanțelor cauzei.

După cum rezultă din cererea lichidatorului debitorului insolabil privind atragerea la răspundere subsidiară solidară a membrilor organelor de conducere a SRL „Veclin-Com”, ultimul a solicitat încasarea creanțelor nestinse în sumă de 194 787 843, 53 lei.

Pe când la materialele pricinii nu sunt date confirmative din care să rezulte suma creanțelor nestinse și care sunt de fapt creditorii SRL „Veclin-Com”.

Prin urmare nu este clară concluzia instanței de insolabilitate din care documente confirmative a constatat că suma de 194 787 843, 53 lei sunt creanțe nestinse.

Or, în lipsa raportului lichidatorului SRL „Veclin-Com” și tabelului definitiv al creanțelor ultimului este ilegal de a dispune spre încasare suma dată din contul membrilor organelor de conducere a SRL „Veclin-Com”, fapt care contravine prevederilor art. 241 CPC, conform cărora instanța de judecată este obligată să se expună asupra circumstanțelor constatate pe parcursul examinării pricinii.

Mai mult de cât atât, în cererea de concretizare a lichidatorului SRL „Veclin-Com”, ultimul a solicitat încasarea în mod solidar din contul membrilor organelor de conducere

a debitorului și anume Cecoi Vladimir, Zernaev Vadim, Neaga Vladimir, Sopova Larisa, Capșa Alexandru, SRL „Crasigal” și SRL „Primaautosport” în beneficiul debitorului SRL „Veclin- Com” și a cheltuielilor procesului de insolvență în mărime de 110 832 lei, dintre care 12 500 lei cheltuieli ale procesului de insolvență, și remunerația lichidatorului pentru perioada 23 decembrie 2014 – 12 august 2016 în sumă de 98 332 lei (f.d.24).

Cu referire la capitolul dat instanța de recurs reține că Curtea de Apel nu s-a expus asupra sumei de 98 332 lei cu titlu de remunerație a lichidatorului pentru perioada 23 decembrie 2014 – 12 august 2016.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărârii instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Prin prisma dispozițiilor citate, în coroborare cu prevederile art. 241 alin (5), instanța de judecată în motivarea hotărârii indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă și să aibă putere de convingere.

Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

În cauză, însă, se constată că soluția instanței de insolvență nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În aceste condiții este evident că instanța de judecată la examinarea cauzei nu a calificat corect din punct de vedere juridic acțiunea cu care a fost investită și nu s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor juridice, nu a stabilit cu certitudine circumstanțele importante întru soluționarea justă a litigiului, situație care, după cum a fost menționat mai sus, duce la imposibilitatea instanței de recurs să exercite controlul judiciar asupra soluției date și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Drept urmare, se constată că contrar prevederilor art. 239 și art. 241 alin. (5) CPC, instanța de insolvență a judecat pricina superficial, fără lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, în coroborare cu normele de drept ce guvernează raportul juridic în litigiu, or pretențiile invocate în acțiune urmează a fi examinate și prin prisma materialului probator existent la dosar, iar în caz de necesitate, prin prisma art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Față de cele de preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, a casa hotărârea

Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2017 și a restitui pricina spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele susmenționate și rejudecând pricina să emită o hotărâre temeinică și legală.

În conformitate cu 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE

Se admit recursurile declarate de Zernaev Vadim, Sopova Larisa și Capșa Alexandru.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2017, în cauza civilă la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Veclin-Com” – Ciobanu Lilian privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolubil și a restitui cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală

Galina Stratulat